

Guía Docente				
Datos Identificativos				2020/21
Asignatura (*)	Contidos complementarios para o ensino das linguas galega e castelá		Código	652608811
Titulación				
Descriptores				
Ciclo	Período	Curso	Tipo	Créditos
Mestrado Oficial	Anual	Primeiro	Obrigatoria	4
Idioma	Galego			
Modalidade docente	Presencial			
Prerrequisitos				
Departamento	Letras			
Coordinación	Ferreiro Fernandez, Manuel	Correo electrónico	manuel.ferreiro@udc.es	
Profesorado	Ferreiro Fernandez, Manuel Perez Pascual, Jose Ignacio	Correo electrónico	manuel.ferreiro@udc.es jose.ignacio.perez.pascual@udc.es	
Web				
Descripción xeral	Formación e reflexión sobre algúns aspectos complementarios, de carácter fundamental, que son importantes para o ensino da lingua galega e da lingua castelá.			

Plan de continxencia	<p>1. Modificacións nos contidos Sen mudanzas</p> <p>2. Metodoloxías *Metodoloxías docentes que se manteñen Todas, substituídas polo envío a cada estudiante de materiais a través de medios telemáticos (e-mail, moodle) e/ou por explicación directa a través de Teams.</p> <p>*Metodoloxías docentes que se modifican ?Obradoiro: as actividades de Obradoiro pasan a se realizar por medios telemáticos (e-mail, moodle, Teams). ?Traballo tutelado: mantense segundo a programación inicial (estrutura, extensión, data de entrega), mais as consultas co profesor realizaranse exclusivamente a través de medios telemáticos. ?Proba mixta: o exame presencial será substituído por unha proba asíncrona que será enviada por correo electrónico ao/á estudiante no día anterior á data oficial do exame para realizar na súa casa. Data e hora de entrega telemática: no día oficial do exame, dúas horas despois da hora marcada para o seu inicio.</p> <p>3. Mecanismos de atención personalizada ao alumnado Correo electrónico, Moodle, Teams: cando for necesario contactarase persoal ou grupalmente cos estudiantes para comunicación de instruccións, atendemento de cuestións e/ou exposición de contidos a través do envío de materiais diversos ou de explicación directa por medio de Teams.</p> <p>4. Modificacións na avaliación ?Traballo tutelado (70%): Traballo dirixido sobre unha cuestión da materia, con tema e bibliografía previamente concertados entre o profesorado e estudiante(s). ?Exame de coñecementos: Desenvolvemento de un tema de carácter teórico-práctico relacionado cos contidos da materia.</p> <p>*Observacións de avaliación: 1. Os resultados da avaliación serán comunicados de modo telemático a través do Moodle e/ou e-mail. 2. A revisión das cualificacións será feita telematicamente a través dos medios de atención ao alumnado antecitados: correo electrónico, Teams. 3. De ser o caso, calquera avaliação positiva será gardada para a cualificación da segunda oportunidade. 4. Calquera estudiante que non aprobar a proba mixta deberá repetila (presencial ou telematicamente, conforme as circunstancias). Se non aprobar o traballo tutelado, deberá repetilo corrixindo as deficiencias e incorporando as melloras indicadas polo profesorado (a data de entrega do traballo tutelado será a mesma que a fixada oficialmente para o exame).</p> <p>5. Modificacións da bibliografía ou webgrafía Sen mudanzas</p>
----------------------	---

Competencias / Resultados do título	
Código	Competencias / Resultados do título
Resultados da aprendizaxe	
Resultados de aprendizaxe	Competencias / Resultados do título

Adaptación crítica ao dinamismo social e curricular na sociedade galega	AP3 AP4 AP6 AP7 AP8 AP9 AP11 AP13	CM3 CM4 CM6 CM7
Formación e reflexión sobre os últimos avances na especialidade	AP3 AP7 AP11 AP12 AP15 AP16	CM6 CM7 CM8
Actualización da formación científica para o futuro traballo profesional	AP2 AP5 AP10 AP14 AP17 AP18	CM1 CM3 CM4 CM5 CM6

Contidos	
Temas	Subtemas
1. Coñecemento dos contidos relevantes da especialidade e tendencias actuais.	1.1. Orixe e evolución histórica da(s) lingua(s). A onomástica como patrimonio. O comentario filolóxico. 1.2. Extensión territorial e variantes da lingua. A conformación do actual modelo normativo e a calidade da lingua. 1.3. A análise lingüística. O comentario lingüístico. 1.4. As escolas lingüísticas na Península. A filoloxía española. A filoloxía galego-portuguesa
2. Adaptación da materia ao marco curricular.	2.1. A procura da calidade da lingua na expresión oral e escrita. 2.2. O ensino do texto: concepto, xéneros discursivos e tipoloxías textuais, oralidade e escrita, técnicas de organización e redacción de textos. 2.3. O ensino da gramática: a gramática descriptiva, normativa e pedagólica. 2.4. O ensino do léxico, traballo con dicionarios. 2.5. O aproveitamento das TIC.

Planificación				
Metodoloxías / probas	Competencias / Resultados	Horas lectivas (presenciais e virtuais)	Horas traballo autónomo	Horas totais
Sesión maxistral	A2 A3 A4 A6 A7 A10 A12 A16 A15 A18	16	17	33
Obradoiro	A8 A9 A10 A14 C1 C3 C4	7	7	14
Lecturas	A6 A7 A11 A16 A17 C5 C6	2	14	16
Traballos tutelados	C3 C5 C7 C8	1	30	31

Proba mixta	A3 A4 A5 A13 A15 C1	1	4	5
Atención personalizada		1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Exposición e explicación de contidos e reflexións para o posterior traballo de cada estudiante.
Obradoiro	Prácticas guiadas, xeralmente grupais, en que o alumnado desenvolve tarefas sobre un tema específico, co apoio e supervisión do profesorado.
Lecturas	Realización de lecturas necesarias para a formación do estudiante a respecto do contido do curso.
Traballos tutelados	Traballo academicamente dirixido sobre unha cuestión da materia previamente asignada. O tema e a bibliografía serán acordados entre o profesorado e o(s) estudiante(s).
Proba mixta	Proba escrita de carácter teórico-práctico.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Traballos tutelados	No horario de tutorías do profesorado, o/a estudiante recibirá a información e a guía necesaria para preparar e realizar o seu traballo tutelado.

Avaliación			
Metodoloxías	Competencias / Resultados	Descripción	Cualificación
Obradoiro	A8 A9 A10 A14 C1 C3 C4	Realización de actividades prácticas derivadas das sesións maxistrais (análise de textos, estudo de fontes documentais etc.).	10
Traballos tutelados	C3 C5 C7 C8	Traballo academicamente dirixido sobre unha cuestión da materia previamente asignada. O tema e a bibliografía serán acordados entre o profesorado e o(s) estudiante(s).	60
Proba mixta	A3 A4 A5 A13 A15 C1	Proba escrita de carácter teórico-práctico	30

Observacións avaliación
No apartado de "Traballos tutelados" (60%), o profesorado da materia avaliará tamén, de ser o caso, a exposición oral.
O alumnado terá que entregar e/ou expoñer os traballos e actividades solicitados no prazo fixado.

Fontes de información

Bibliografía básica	<ul style="list-style-type: none">- ARIZA, M. (1989). Manual de fonología histórica del español. Madrid: Síntesis- ARIZA, M. (1998). El comentario filológico. Madrid: Arco/Libros- BOSQUE, I. / V. DEMONTE (dirs.) (1999). Gramática descriptiva de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe- CANO AGUILAR, R. (2000). Introducción al comentario filológico. Madrid: Castalia- CANO AGUILAR, R. (coord.) (2004). Historia de la lengua española. Barcelona: Ariel- COROMINAS, J. & PASCUAL, J. A. (). Diccionario crítico etimológico castellano e hispánico, 6 vols.. Madrid: Gredos- FERNÁNDEZ REI, F. (1990). Dialectoloxía da lingua galega. Vigo: Xerais- FERREIRO, M. (1999-01). Gramática histórica galega, 2 vols.. Santiago: Laiemento- FRADEJAS RUEDA, J. M. (1997). Fonología histórica del español. Madrid: Visor- FREIXEIRO MATO, X.R. (2006). Gramática da Lingua Galega, 4 vols.. Vigo: A Nosa Terra- FREIXEIRO MATO, X.R. (2009). Lingua de Calidade. Vigo: Xerais- FREIXEIRO MATO, X.R. (2002). Lingua galega: normalidade e conflito. Vigo: A Nosa Terra- GÓMEZ TORREGO, L. (2010). Gramática didáctica del español. Madrid: SM- MARIÑO PAZ, R. (1998). Historia da lingua galega. Santiago: Sotelo Blanco- PENNY, R. (1993). Gramática histórica del español. Barcelona: Ariel- RAE y Asociación de Academias de la Lengua Española (2009). Nueva gramática de la lengua española. Madrid: Espasa Calpe- Real Academia Galega (s.d.). Dicionario da Real Academia Galega. <https://academia.gal/dicionario>- RUIZ BIKANDI, Uri (coord.) (2011). Lengua castellana y literatura. Investigación, innovación y buenas prácticas. Barcelona: Graó, Ministerio de Educación- RUIZ BIKANDI, Uri (coord.) (2011). Lengua castellana y literatura. Complementos de formación disciplinar. Barcelona: Graó, Ministerio de Educación- RUIZ BIKANDI, Uri (coord.) (2011). Didáctica de la lengua castellana y la literatura. Barcelona: Graó, Ministerio de Educación- S.N.L. (UDC) (2006). Criterios para o uso da lingua. UDC- S.N.L. (UDC) (2007). Sobre a calidade da nosa lingua. UDC- SANMARTÍN REI, G. (2008). Nos camiños do entusiasmo. Calidade da lingua e planificación. Vigo: Xerais- SECO, M. (dir.) (1999). Diccionario del español actual. Madrid: Aguilar- SPAGGIARI, B. & PERUGI, M. (2004). Fundamentos da Crítica Textual. História. Metodología. Exercícios. Rio de Janeiro: Lucerna- TORRENS ÁLVAREZ, Mª J. (2007). Evolución e historia de la lengua española. Madrid: Arco/Libros
Bibliografía complementaria	

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomienda cursar simultaneamente

Materias que continúan o temario

Observacións

Para poder seguir os contidos da materia, será necesario posuir uns coñecementos básicos de lingua galega: quen non tiver, como mínimo, un nivel B1 de galego, terá graves dificultades para superar a materia. Neste sentido, recomendase a realización previa dun curso de lingua galega no Centro de Linguas da UDC.

(*)A Guía docente é o documento onde se visualiza a proposta académica da UDC. Este documento é público e non se pode modificar, salvo casos excepcionais baixo a revisión do órgano competente dacordo coa normativa vixente que establece o proceso de elaboración de guías